

EHDOLLISUUS

ja sen vaatimusten huomioiminen tukihaussa

CAP 27 koulutukset keväällä 2023, Innostu tiedosta!-hanke

Peltotukien hakeminen 5.4.2023

Luoteis-Savon maaseutupalvelut

Niina Lohva, Panu Zitting, Nella Pietilä

**Luoteis-Savon
maaseutupalvelut**

Kiuruvesi • Pielavesi • Keitele

Mikä/mitä on ehdollisuus?

- ▶ Entinen täydentävät ehdot ja viherryttämistuki
- ▶ Maataloustukien ”perustuslaki”
- ▶ Ehdollisuus sisältää vaatimuksia, joita on kaikkien tuenhakijoiden noudatettava, mutta niiden täyttämisestä ei makseta erillistä tukea

Ehdollisuuden opas sisältää vaatimuksia mm.

- ▶ Pysyvien nurmien säilyttämisestä
- ▶ Muusta käytöstä maatalousmaaksi otetusta alasta (Uusi)
- ▶ Turvemaista vuodesta 2025 alkaen (Uusi)
- ▶ Suojakaistoista
- ▶ Vähimmäismaanpeitteestä (talviaikainen kasvipeitteisyys) (Uusi)
- ▶ Kesannoista
- ▶ Viljelykierrosta (Uusi)
- ▶ Hukkakauran ja jättiputken torjunnasta
- ▶ Lannoituksesta
- ▶ Kasvinsuojeluaineiden käytöstä

Pysyvän nurmen säilyttäminen

- ▶ Lohko muuttuu pysyväksi nurmeksi kuudentena vuonna, kun sille on ilmoitettu kuusi vuotta peräkkäin nurmivuosia kerryttäviä kasveja
- ▶ Ennallistamisvaatimus
- ▶ Pysyviä nurmia ei huomioida ehdollisuuden vähimmäiskasvipeitteisyydessä

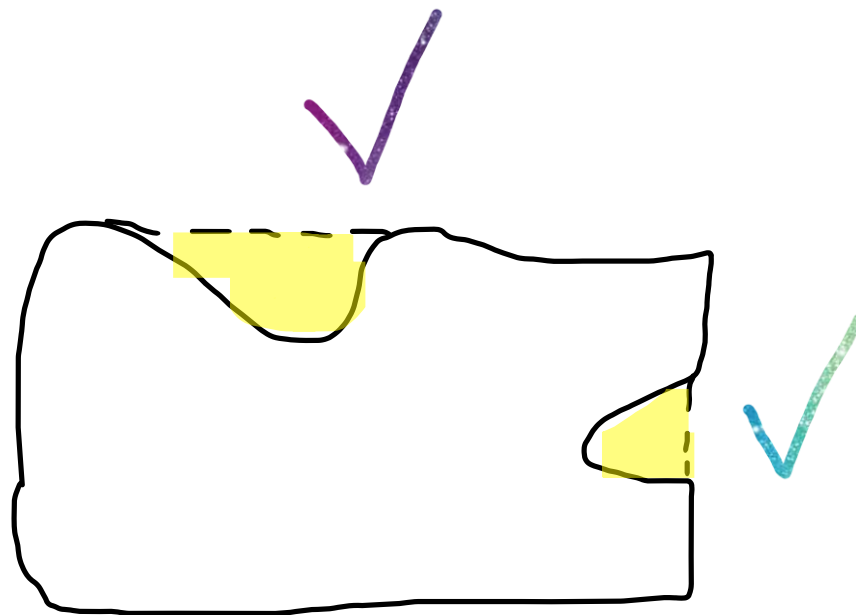
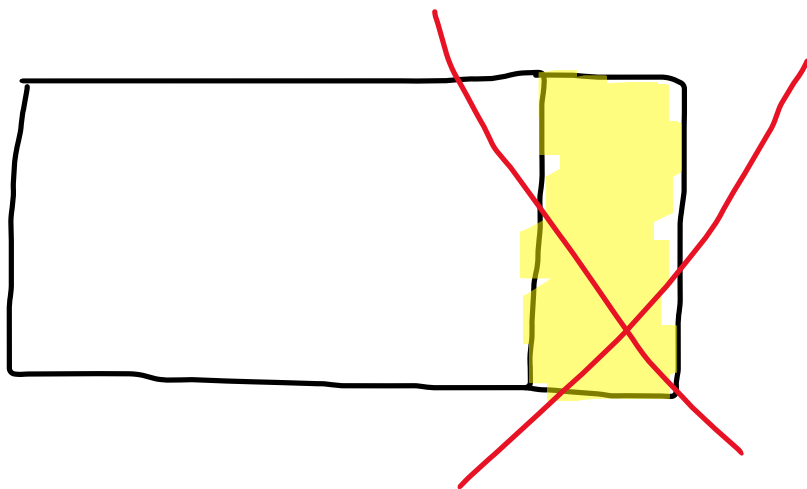
Uudet alat vuoden 2022 jälkeen..

- ▶ Vuoden 2022 jälkeen maatalousmaaksi muusta käytöstä raivaamalla tai muilla keinoin otetulla turvemaalla ja muulla alalla sekä aiemmin turvetuotannossa olleilla aloilla **on oltava pysyvästi nurmikasvusto.**
 - ▶ Alaa ei saa kyntää
 - ▶ Nurmikasvusto voidaan uusia vain suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella niin, että uusi kasvusto kylvetään välittömästi aiemman kasvuston muokkauksen jälkeen.
 - ▶ Alalla ei voi ilmoittaa ympäristösitoumuksen tai ekojärjestelmätuen mukaisia nurmitoimenpiteitä.

Nurmivaatimus ei kuitenkaan koske aloja, jotka:

- ▶ Ovat olleet viljelykelpoisia 31.12.2022
- ▶ Ovat tilusjärjestelypäästösten mukaisia uusia aloja
- ▶ On raivattu pellon muodon parantamiseksi ja viljelytoimien helpottamiseksi
 - ▶ Alan on rajauduttava olemassa olevaan peruslohkoon
 - ▶ Muutos on kooltaan alle 0,5 hehtaaria ja enintään 5% peruslohkon alasta.

Esimerkki:

Vaatimuksen turvemaille vuodesta 2025 alkaen:

- ▶ Turvemaata olevalta maatalousmaalta ei saa ottaa maa-ainesta.
- ▶ Turvemaata olevaa maatalousmaata tai sillä olevaa kasvustoa ei saa polttaa.
- ▶ Turvemaata olevalle maatalousmaalle **ei saa kaivaa uusia avo-ojia**
 - ▶ paitsi, jos avo-ojan kaivuu liittyy rakennettavan kosteikon perustamiseen tai määriteltäviin, useita maanomistajia koskeviin peruskuivatus- tai tilusjärjestelyhankkeisiin.
- ▶ **Pysyvää nurmea, joka sijaitsee turvemaalla, ei saa kyntää kuin kerran neljän vuoden ajanjaksolla**
 - ▶ Ei koske uusia raivioita (totaalikyntökielto)

Suojakaistat

- ▶ Entinen ympäristökorvauksen ehto
- ▶ Jos peruslohko sijaitsee vesistön varrella, **vesistön puoleiselle lohkon reunalle jätettävä kasvipeitteinen, muokkaamaton ja vähintään 3 metriä leveä suojakaista**, jolla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita
- ▶ Peruslohko **ei** sijaitse vesistön varrella, jos
 - ▶ pellon ja vesistön välillä on metsää, pensaikkoa, tonttimaata, tiealuetta, jouto- tai kitumaata tai muuta aluetta aina vähintään keskimäärin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse maatalousmaalle;
 - ▶ pelto sijaitsee tulvapenkereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois pumppaamalla tai muulla vastaavalla tavalla
- ▶ **Vipu-palvelun** kautta voi tarkistaa lohkot, jotka sijaitsevat vesistön varrella.

Vipu-palvelussa vesistöt saa näkyviin peruslohkon karttatasovalikosta valitsemalla.

The screenshot shows the Vipu web application interface. The browser address bar displays the URL: `vipu.ruokavirasto.fi/vipu/maaila/perusionko.jsp#1#%3Fperusionkotunnus=9250035184`. The page title is "Vipu (1.64.1) - Google Chrome". The main content area shows a map of agricultural parcels with water bodies highlighted in blue. The legend on the left includes the following items:

- Saneerauskasvikelpoinen ala
- Pysyvä nurmi (vuosi 2022)
- Pysyvä nurmi (vuosi 2021)
- Nurmivuosia 5 (vuosi 2022)
- Nurmivuosia 4 tai 5 (2021)
- Hukkakaura
- Kiinteistörajat
- Kiinteistötunnukset
- Vipu-vesistöt
- Pohjavedet
- Natura 2000
- Valtaojat
- Kaltevuus
- Viikkaat tiet

The map displays several parcels with the following labels and areas:

- 08967 Käytävä 0,18 ha
- 06193 Puronvarsi 0,30 ha
- 05609 Jokiranta 4,11 ha
- 06194 Jokiniemi 0,36 ha
- 00355 Kulmaus 1,31 ha
- 05610 Välipelto 5,40 ha
- 05102 Avokesanto 4,19 ha

The bottom status bar shows: "Pinta-ala 2,87 ha", "Kasvi", and "Avokesanto 4,19 ha". A note at the bottom right states: "Sisältää paikkatietoaineistoja muilta julkaisijoilta".

Suojakaistat

- ▶ Suojakaistan kasvillisuus voi koostua luonnonkasveista tai kylvetyistä nurmikasveista. Kaistalla ei saa olla puuvartisia kasveja
- ▶ Suojakaistalla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita eikä lannoitteita
 - ▶ Poikkeustilanteissa kasvinsuojeluaineita voi käyttää kasvinsuojeluaineen käyttörajoitusten mukaisesti pesäketorjuntana
 - Poikkeustilanne on esimerkiksi vaikea rikkakasvitilanne, jos suojakaistalla esiintyy laajamittaisesti helposti leviäviä rikkakasveja, hukkakauraa tai muita haitallisia vieraslajeja.
- ▶ **Kasvinsuojeluaineiden käyttöön suojakaistalla on haettava aina lupa ELY-keskuksesta.**

Suojakaistat

- ▶ Jos suojakaistan kasvillisuus vaurioituu tai tuhoutuu, suojakaistalle on kylvettävä uusi nurmikasvusto heti olosuhteiden salliessa
- ▶ Suojakaistalla tehtävistä toimista on merkittävä tieto lohkokohtaisiin muistiinpanoihin
- ▶ HUOM! Aiempaa valtaojien 1 metrin piennarvaatimusta ei enää ole

Vähimmäismaanpeite (ehdollisuuden kasvipeitteisyysvaatimus)

- ▶ 33 % peltojen ja pysyvien kasvien yhteenlasketusta alasta on oltava kasvipeitteistä 31.10.-15.3.
 - ▶ HUOM! Ekojärjestelmän mukaisessa talviaikaisessa kasvipeitteisyudessa (josta maksetaan) velvoiteaika on pidempi 15.4. / 16.5.
 - ▶ Vaatimus ei koske pysyvien nurmien aloja.
- ▶ Alat ilmoitettava syysilmoituksella
 - ▶ Syysilmoituksen tekeminen on siten jatkossa pakollista (lähes) kaikille!
 - ▶ HUOM! **Kevyesti muokattu** ala täyttää ehdollisuuden kasvipeitevaatimuksen, mutta kevyesti muokatusta alasta ei makseta ekojärjestelmätuessa!

Ehdollisuuden vaatimukset Vipussa, vähimmäismaanpeite

- Vaatimuksen täyttymistä seurataan tarkisteella Syysilmoituksella.

Toimenpidelohkot

Lisää uusi toimenpide lohko

K1 0123 ABC 1,5 ha

Kasvipeitteisyyslaji *	Ehdollisuuteen kelpaava pinta-ala	Ekojärjestelmätukeen kelpaava pinta ala
Sänki	1,5 ha	1,5 ha

 Huomautus xxx

Poista toimenpide Muokkaa toimenpidelohkoa

Kesantojen hoito

- ▶ Viher-, sänki- ja avokesanto
- ▶ Avokesannolle oltava perusteltu syy (esimerkiksi rikkakasvien torjuminen)
 - ▶ Ainoa kesantomuoto, jolla voi käyttää kasvinsuojeluaineita
- ▶ Kesantoja saa hyödyntää taloudellisesti ja laiduntaa
- ▶ Kesantoja ei saa lannoittaa
 - ▶ Paitsi jos kylvät syyskylvöisen kasvin → käytännössä lannoitetaan syyskasvia
- ▶ Kesannot on perustettava 30.6. mennessä ja kasvusto tulee säilyttää 31.8. saakka
 - ▶ Poikkeuksena syyskasvin kylvö, jolloin kasvinsuojeluaineita saa käyttää 1.8. alkaen
- ▶ Kesannot tulee niittää vuosittain 31.8. mennessä

Viljelykierto

Vuotuinen ja monivuotinen

- ▶ Vuotuinen viljelykierto koskee jo heti vuonna 2023 niitä tiloja, jotka valitsevat ympäristökorvauksen **kerääjäkasvitoimenpiteen**
 - ▶ Vaatimus koskee kaikkia tiloja vuodesta 2024 eteenpäin
- ▶ Vuosittaisessa viljelykierrossa **yksivuotisen viljelykasvin** pitää vaihtua vuosittain **vähintään 33 prosentilla** hallinnassasi olevalla peltoalalla. Viljelykierron toteutumista verrataan alalla edellisvuonna ilmoitettuihin yksivuotisiin kasveihin
 - ▶ Vipu ilmoittaa edellisvuonna ilmoitetun kasvin
- ▶ Hakuvuonna tarkastellaan niitä hallinnassa olevia kasvulohkoja, joilla on edellisenä vuonna viljelty yksivuotisia kasveja.
 - Näiden kasvulohkojen alasta 33 % pitää vaihtua toiseksi kasviksi
- ▶ Peltöjen hallinnan vaihtuminen tilalta toiselle ei vaikuta vaatimukseen
 - ▶ Viljelykiertovaatimuksen pitää toteutua, vaikka pelto siirtyy haltijalta toiselle.

Viljelykierto

Vuotuinen ja monivuotinen

- ▶ Usean vuoden viljelykierto
 - ▶ Toteuduttava ensimmäisen kerran vuonna 2025.
 - ▶ Samaa yksivuotista viljelykasvia voi viljellä samalla alalla enintään kolme vuotta peräkkäin

Viljelykiertoa voi täyttää välikasvilla

- ▶ Välikasvi on satokasvin jälkeen samana vuonna kylvettävä toissijainen kasvi
 - ▶ Voi kylvää satokasvin kylvön jälkeen. Ei voi kylvää satokasvin kanssa samaan aikaan tai ennen satokasvin kylvöä.
- ▶ Välikasvi on kylvettävä viimeistään 31 päivänä elokuuta ja säilytettävä lokakuun 31 päivään asti
- ▶ Välikasvin on oltava eri kuin varsinainen viljelykasvi
- ▶ Välikasvin pitää muodostaa kasvusto
- ▶ Välikasvi ilmoitetaan tukihaussa kasvulohkotiedoissa (yksi kasvulohkotiedoissa ilmoitettava uusia asia)
- ▶ **Jos valitsee kasvulohkolle viljelykiertovaatimuksen välikasvin, ei samalle lohkolle voi valita ympäristösitoumuksen kerääjäkasvia.**
- ▶ Välikasvi hyväksytään sekä ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeseen että ekojärjestelmätuen talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen, mikäli se säilytetään ehtojen mukaisen ajan (ehdollisuudessa 31.10.-15.3. ja ekojärjestelmätuessa 31.10.-15.4.)

Viljelykiertovaatimus ei koske tiloja:

- ▶ joilla yli 75 prosenttia peltoalasta on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
- ▶ joilla yli 75 prosenttia maatalousmaasta on pysyvää nurmea tai heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
- ▶ joiden peltoala on enintään 10 hehtaaria
- ▶ jotka ovat luomutuotannossa (luomuvalvontaan kuuluvat tilat. Jos vain osa tilan pinta-alasta on luomussa, vapautuu ainoastaan luomualan osalta.)

Ehdollisuuden vaatimukset Vipussa, viljelykierto

- Vaatimuksen täyttymistä seurataan tarkisteella: toteutuu/Ei toteudu/Ei koske tilaa

Viljelykiertovaatimus

Yksivuotinen viljelykiertovaatimus **Toteutuu/Ei toteudu/Ei koske tilaa**

Edellisen vuoden yksivuotisen kasvien pinta-ala (ha) **13,50**

Pinta-ala jolla kasvi on vaihtunut (ha) **12,0**

% **100**

[Näytä laskelma](#)

Lohkotunnus	Kasvulohko	Ilmoitettu kasvi	Pinta-ala (ha)	Edellisen vuoden yksivuotisen kasvin pinta-ala (ha)	Pinta-ala, jolla kasvi vaihtunut (ha)
123-12345-12	A	Kaura	12,0	10,00	12,0
234-23456-23	A	Mallasohra	3,50	3,50	0,00

⚠ Edellisen vuoden yksivuotisten kasvien pinta-alasta tulee vaihtua vähintään 33% toiseksi kasviksi. ×

✓ Tilan peltoalasta on yli 75 % heinä- tai nurmirehukasveja, palkokasveja ja/tai kesannolla. ×

Hukkakauran ja jättiputken torjunta

- ▶ Hukkakauran saastuttamalla maatalousmaalla on huolehdittava hukkakauran torjunnasta joko kemiallisesti, mekaanisesti, kitkemällä tai muilla toimenpiteillä hukkakauran torjunnasta annetun lain (185/2002) mukaisesti.
- ▶ Toimivaltaisen viranomaisen antamaa hukkakauran torjuntaohjetta tai torjuntasuunnitelmaa on noudatettava.
- ▶ Kaukasian-, persian- ja armenianjättiputki on torjuttava maatalousmaalla viimeistään kukintavaiheessa joko kemiallisesti, mekaanisesti, kitkemällä tai muilla toimenpiteillä.

Lannoita ehtojen mukaisesti

- ▶ Lannoitteiden levittäminen on kielletty 1.11. - 31.3.
 - ▶ Marraskuussa poikkeusmahdollisuus sääolosuhteiden vuoksi
- ▶ Ei saa levittää lumipeitteiseen tai routaantuneeseen maahan
- ▶ Lannoitus on kiellettyä **viisi metriä** lähempänä vesistöä. Seuraavan viiden metrin vyöhykkeellä vesistöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä
- ▶ Kotieläinten laidunnus on sallittu vesistöjen varsilla
- ▶ Kaltevaan maahan (15%) levitys ainoastaan sijoittamalla

Lannoita ehtojen mukaisesti

- ▶ Jos levität pellon pintaan lantaa tai orgaanisia lannoitevalmisteita, pitää lanta mullata tai pelto kyntää vuorokauden sisällä levityksestä. Jos levität lannan tai orgaanisen lannoitevalmisteen kasvustoon letkulevittimellä tai hajalevityksenä, ei multaamista edellytetä.
- ▶ Jos peltosi on talven yli kasvipeitteisenä, lantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita saa levittää 15.9. alkaen lohkolle vain sijoittamalla.
- ▶ Sallitun levitysjajan puitteissa kuivalantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita, joiden kuiva-ainepitoisuus on 30%, voidaan säilyttää pellolla enintään neljä viikkoa levitystä odottamassa.

Suunnittele lannoitus viljavuustutkimuksen perusteella

- ▶ Selvitä lannoitettavan lohkon **maalaji ja viljavuusluokka** viljavuustutkimuksella **ennen** lannoittamista.
- ▶ Ympäristösitoumuksen ehtona on voimassa oleva vähintään viiden vuoden välein otettava viljavuustutkimus, jossa myös maalaji ja viljavuus on analysoitu. Tämä viljavuustutkimus riittää täyttämään ehdollisuuden vaatimusta.
- ▶ Ehdollisuudessa lannoituksen perusteena voidaan kuitenkin hyväksyä tätä vanhempi viljavuustutkimus, kuitenkin korkeintaan 10 vuotta vanha viljavuustutkimus.

Teetä lanta-analyysi viiden vuoden välein

- ▶ Lanta-analyysissä tulee määrittää lannan sisältämä liukoinen typpi, kokonaistyyppi ja kokonaisfosfori. Säilytä lanta-analyysin tiedot ja orgaanisten lannoitevalmisteiden tuoteselosteet, jotta voit esittää ne pyydettäessä valvontaviranomaiselle.
- ▶ Lanta-analyysivelvoite koskee tilaa, jolla syntyy tai/ja joka käyttää lantaa lannoitteena suoraan pellolla enemmän kuin 25 m³ vuodessa.
- ▶ Käytä lannoittamiesi lohkojen ravinnelaskennassa lantalajeittain joko lanta-analyysin arvoja tai taulukkoarvoja

Noudata typen ja fosforin enimmäismääriä

- ▶ Ympäristökorvauksessa ei enää erillisiä lannoitusrajoja
- ▶ Taulukot ehdollisuuden oppaassa luvussa 3.5. *Lannoita ehtojen mukaisesti*
- ▶ **Lantapoikkeus on käytössä 1.1.2025 saakka**
- ▶ Voit käyttää satotasokorjausta viljoilla ja öljykasveilla
- ▶ Voit käyttää fosforintasausta
 - ▶ Fosforintasauksella tarkoitetaan vuosittaisen fosforilannoituksen yli- tai alijäämän tasoittamista tasausjakson aikana.
- ▶ Fosforin kierrätyksellä voit lannoittaa myös viljavuusluokissa 6 ja 7
- ▶ Pidä kirjaa lannoituksesta vuosittain

Käytä kasvinsuojeluaineita oikein

- ▶ Käytä vain Suomessa hyväksytyjä aineita
 - ▶ Tukes pitää rekisteriä hyväksytyistä aineista
- ▶ Varastoi kasvinsuojeluaineet erillään elintarvikkeista ja rehuista sekä lasten ulottumattomissa.
- ▶ Säilytä kasvinsuojeluaineet lukitussa tilassa, jos myyntipäällyksessä niin vaaditaan.
- ▶ Pidä kirjaa kasvinsuojeluaineiden käytöstä (viljelykasvi, kasvinsuojeluaineen koko nimi, levitetty pinta-ala, käyttöajankohta- ja määrä.)

Käytä kasvinsuojeluaineita oikein

- ▶ Testaa kasvinsuojeluinertu 3 vuoden välein
 - ▶ Vuoden 2020 loppuun mennessä tehty testaus voimassa 5 vuotta
 - ▶ Uusi kasvinsuojeluinertu 5 vuoden sisällä ostopäivästä
 - ▶ Reppuinaertua ei tarvitse testata
- ▶ Suorita kasvinsuojelututkimus viiden vuoden välein, jos
 - ▶ Käytät kasvinsuojeluaineita ammatissasi
 - ▶ ostat ammattikäyttöön hyväksytyjä kasvinsuojeluaineita
- ▶ Entisen ympäristösitoumuksen ehdot

Muita huomioitavia:

- ▶ Sängenspolttokielto (ei koske nurmia)
- ▶ Natura 2000 -alueella sijaitsevat pysyvät nurmet on säilytettävä, eikä niitä saa kyntää
- ▶ Lannan käyttö ja varastointi: Aiemmin voimassa olleet täydentävien ehtojen vaatimukset pysyvät ennallaan (esim. aumausvaatimukset)
- ▶ Alkutuotannon toimijan kirjaamisvaatimukset
 - ▶ Kirjaamiasi tietoja tarvitaan muun muassa elintarvikkeiden jäljitettävyyden varmistamiseksi tai kun eläimiä myydään tai toimitetaan teuraaksi.
- ▶ Vaatimukset tuotantoeläimille ja maidontuotannon erityisvaatimukset
 - ▶ Ks. Ehdollisuuden oppaan liite 1
- ▶ Vuodesta 2025 alkaen ehdollisuuteen tulee mukaan myös sosiaalinen ehdollisuus. Sosiaalinen ehdollisuus tulee sisältämään vaatimuksia, jotka koskevat tuensaajien työntekijöiden työsuojelua ja työehtoja.
- ▶ Ehdollisuuden valvonta

Kiitos!

Ehdollisuuden opas

[Ruokavirasto.fi](https://www.ruokavirasto.fi)

[https://www.ruokavirasto.fi/
tuet/maatalous/perusehdot/
ehdollisuus/ehdollisuuden-
opas/ehdollisuuden-opas-
2023/](https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/perusehdot/ehdollisuus/ehdollisuuden-opas/ehdollisuuden-opas-2023/)